

Ekonomia i rynek

INFORMACJA O RYNKU ZIEMNIAKA

dr hab. Jerzy Rembeza, prof. nadzw.
Politechnika Koszalińska, Wydział Nauk Ekonomicznych, ul. Kwiatkowskiego 6e
75-343 Koszalin-mail: jrembeza@tu.koszalin.pl

Uwarunkowania podażowe na rynku ziemniaka w sezonie 2014/2015 różnią się znacząco od warunków poprzedniego, natomiast są zbliżone do sezonu 2012/2013. Wynika to przede wszystkim z warunków pogodowych. Ich korzystny dla wegetacji ziemniaka przebieg spowodował, że plony w roku 2014 były rekordowo wysokie. Zgodnie z ostatecznymi danymi GUS wyniosły 278 dt/ha i były nie tylko znacznie wyższe niż w 2013 (wzrost o ok. 32%), ale też historycznie najwyższe. Najwyższy plon, ponad 300 dt/ha, odnotowano w większości województw zachodnich (opolskie, lubuskie, zachodniopomorskie), a naj-

niższy, poniżej 250 dt/ha, w województwach środkowowschodnich (podlaskie, mazowieckie). Wzrost plonów został jednak zrównoważony w dużej części spadkiem powierzchni uprawy ziemniaka. Wyniosła ona ok. 276 tys. ha i była o prawie 20% niższa. W efekcie tych zmian zbiory ziemniaków w 2014 r. wyniosły 7,7 mln ton i były o ok. 0,6 mln ton wyższe niż w 2013.

Średnie ceny ziemniaków w obrotach targowiskowych (zł/dt)

Miesiąc	Lata				
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
VII	146,90	113,10	76,84	93,88	99,0
VIII	120,29	81,68	63,01	118,42	82,7
IX	113,42	67,95	57,30	118,53	76,9
X	105,42	61,43	57,38	117,97	69,4
XI	106,64	61,28	60,01	118,12	68,0
XII	112,50	62,27	69,63	121,28	68,9
I	122,31	62,33	75,88	123,20	
II	129,20	62,86	79,10	125,90	
III	146,23	61,21	80,83	123,90	
IV	153,45	59,95	87,56	121,80	
V	157,44	58,21	92,76	124,10	
VI	153,20	58,98	98,27	118,40	

Źródło: GUS

Wzrost podaży ziemniaków był wyraźny od początku bieżącego sezonu. W konsekwencji ceny szybko spadały w miesiącach letnich i w okresie podaży ziemniaków z głównego zbioru osiągnęły w obrotach targowiskowych poziom poniżej 70 zł/dt. Podobnie jak w poprzednich latach utrzymuje się duże regionalne zróżnicowanie cen. Pod koniec roku najwyższe ceny odnotowywano w województwach północno-zachodnich (zachodniopomorskie, pomorskie, lubuskie), a

najniższe w województwach centralnych (świętokrzyskie, łódzkie).

Sytuacja cenowa na polskim rynku ziemniaka jest kształtowana pod wpływem silnej presji podażowej. Presję tę wzmacnia sytuacja na rynku ziemniaka. W większości krajów będących największymi producentami i eksporterami ziemniaków zbiory znacząco wzrosły. Największy wzrost odnotowano w Belgii (o prawie 30%) i w Niemczech (ok. 20%). Wzrost zbiorów był zauważalny także w krajach śródziemnomorskich, będących

największymi importerami ziemniaków. Efektem większych zbiorów są krańcowo niskie ceny ziemniaków na rynkach zachodnioeuropejskich. W Niemczech ceny ziemniaków jadalnych uzyskiwane przez producentów wynosiły w połowie grudnia ok. 2-2,5 €/dt, a w Belgii i Francji nawet poniżej 2 €/dt. Bieżący sezon charakteryzuje się więc skrajnie niskimi cenami na rynkach zachodnioeuropejskich i pod tym względem przypomina sezon 2009/2010.

Presja podażowa na większości rynków ziemniaka utrzyma się do końca bieżącego sezonu, stąd należy oczekiwać kontynuacji niskich cen w najbliższych miesiącach. Ceny na rynku polskim nie powinny jednak w

okresie wiosennym spaść w stosunku do okresu późnojesiennego. Wskazuje na to generalny zanik sezonowych spadków cen na wiosnę, co w przeszłości było charakterystyczne dla naszego rynku. Ponadto na rynkach zachodnioeuropejskich zapasy ziemniaków w przechowalniach były co prawda większe niż w ubiegłych latach, ale jednak nie tak duże jak w sezonie 2009/2010. Wskazuje to na znaczne obroty i relatywnie wysoki, w warunkach niskich cen, popyt. Ceny ziemniaków na przetwory spożywcze w kontraktach terminowych na kwiecień 2015 r. osiągnęły w połowie stycznia ok. 5 €/dt i w stosunku do połowy grudnia wzrosły o ok. 8%.